

EGY MÓDSZERTANI INNOVÁCIÓ EREDMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

T-18

Révész László

Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Kulcsszavak: módszertani innováció; differenciált fejlesztés

2017–2021 között valósult meg az EFOP 312 Kiemelt projekt keretében a Komplex Alapprogram, mely elsődleges célja a szervezeti kultúra fejlesztése, illetve a módszertani innováció megvalósítása volt. Az előző évtizedben az oktatási reformokat jellemzően az emberierőforrás-elméletek alapján alakították, amelynek kontraproduktív hatásait a pedagógusképző egyetemek, a pedagógiai szakértők és az iskolák együttműködésére alapozott oktatásfejlesztés ellensúlyozott. A fejlesztéspolitika együttműködő partnerei-ként kerültek fókuszba az iskolák és a tanárok, akik pedagógiai módszereiket megújítva a tanulás élményszerűvé tétele által gazdagíthatják az iskolai életet. Az „Élménysuli” program széles módszertani spektrumban erősíti az iskolák tanulóvonzó és tanuló-megtartó képességét. Közülük kiemelkedik a differenciált fejlesztést támogató pedagógiai módszer, amely a jó gyakorlatokat ismertető OECD-publikációkban is helyet kapott. A módszertan lényege, hogy a csoportmunkában minden egyes tanuló egyéni képességének megfelelően válik a feladatmegoldások aktív résztvevőjévé. A képességek és kihívások egyensúlyba kerülnek, így a tanuló számára a feladat optimálisan fejlesztő hatású. Mindemellett a csoportmunka-feladatok nyílt végűek, a résztvevők egyéni válaszokat adhatnak.

A kutatás célja a program hatékonyságának vizsgálata a pedagógusok, intézményvezetők és a tanulók körében.

Az ország 15 megyéjére kiterjedő program 535 intézményben valósult meg, ami az ország általános iskoláinak 15,4 százalékát teszi ki. A programba bevont intézményi kör jellegzetessége, hogy a tanulók körében az átlagosnál magasabb arányban vannak az iskolaelhagyás tekintetében veszélyeztetett tanulók. A felmérésben 10 975-en vettek részt, a nők aránya 89%, míg a férfiaké 11% volt.

A program 2021-ben megvalósuló értékelése azt jelzi, hogy ha az iskolák intelligens, adaptív fejlesztői környezetben keresztül kapnak szakmai támogatást, akkor aktívan válaszolnak a kihívásokra. Az egyes intézmények a maguk sajátos helyzetének és pedagógiai filozófiájának megfelelően értelmezik a fejlesztési javaslatokat, szakmai érvekkel reagálnak arra, és kialakítják a maguk eljárásrendjét. Fejlesztően hatottak a szakmai tanácsadók tanóralátogatásai is, így a tanárok egymás tanítási gyakorlatát megismerve átgondolhatták az új pedagógiai módszerek helyi alkalmazhatóságát. A pedagógusok 70%-a szerint nagymértékű szakmai fejlődést adott a programban való részvétel. A tanulók véleménye szerint érdekesebbek, hasznosabbak voltak az órák; javult a kommunikációjuk, a tanulmányi eredményük, és csökkent a hiányzások száma.

A program iskolai bevezetéséről általánosan elmondható, hogy fejlesztően hatott az iskolákra mint szervezetekre, valamint a tanár-diák kapcsolatra és az iskolai eredményességre.